

RSS Dalarna (Avdelningen för Hälsa och välfärd)
Ledningsstöd och strategi
Hälso- och sjukvårdsförvaltningen

Välfärdsrådet

Underlag för rekommendation om Avsiktsförklaring om samverkan för barn och unga med skadligt bruk- och beroendeproblematik i Dalarna

Välfärdsrådet beslutade:

att rekommendera kommunerna och regionen att godkänna Avsiktsförklaring om samverkan för barn och unga med skadligt bruk- och beroendeproblematik i Dalarna samt

att beslutet gäller under förutsättning att samtliga ingående parter fattar likalydande beslut.

Sammanfattning:

I Dalarna har det under flera år förts diskussioner om behovet av att starta upp en verksamhet¹ liknande den vid en Mariamottagning, med målgruppen barn och unga med skadligt bruk eller beroende samt anpassat och avgränsat till Dalarnas behov och förutsättningar. Frågan om ett bättre omhändertagande för denna unga målgrupp påtalades exempelvis inom ramen för den utvärdering av tillnyktringsplatserna som genomfördes 2020-2021 och i samband med Välfärdsrådets hantering av avtalsfrågan kring tillnyktringsplatserna framhöll flera kommuner intresset av att utreda samverkan för att stötta barn och unga med skadligt bruk och beroendeproblematik.

Välfärdsrådet gav Länschefs nätverket i uppdrag att ta fram en utredning om förutsättningarna för en MiniMaria-verksamhet i Dalarnas län. I mars 2022 beslutade Länschefs nätverket om uppdragsdirektivet för utredningen. Utredningen har genomförts av RSS Dalarna med det övergripande syftet att utreda förutsättningarna för samverkan kring en MiniMaria-verksamhet med utgångspunkt i den förestående omorganiseringen av akutpsykiatri och hur denna skulle kunna integreras med hela vårdkedjan för den unga målgruppen. Utredningen genomfördes med målsättningen att utgöra ett ändamålsenligt underlag för att fatta beslut om huruvida en MiniMaria-verksamhet kan starta i Dalarna samt vilka övergripande förutsättningar som då bör vara uppfyllda.

Utredningens slutrapport godkändes av Länschefs nätverket (september 2023) och av Välfärdsrådet (oktober 2023), och omfattar en målsgruppsanalys, resultat och övergripande rekommendationer. Rekommendationerna är vägledande och utgör ett avstamp för fortsatt planering för en etablering av verksamheten.

¹ Med en MiniMaria-verksamhet avses en sammanhållen verksamhet enligt det integrerade arbets sätt som Mariaverksamheter innefattar. Verksamheten kan dock vara placerad på flera platser i länet, vara ambulerande och bedrivs med inslag av digitala kontaktvägar med målgruppen.

Skäl till beslutet:

Mariaverksamheter (Maria Ungdom alternativt MiniMaria) finns på flera håll i mellersta och södra Sverige och vänder sig till unga med skadligt bruk eller beroende, samt de ungas närstående. I Dalarna saknas i dagsläget en sammanhållen vårdkedja för unga med skadligt bruk och beroende, liksom integrerade arbetssätt och en struktur för samverkan kring denna sårbara målgrupp. Utvecklingen av en MiniMaria-verksamhet i Dalarna är en angelägenhet både för länets femton kommuner och Region Dalarna.

En MiniMaria-verksamhet skulle innebära samverkans-och samordningsvinster avseende insatserna till målgruppen och bidra till en högre kvalitet för olika grupper av flickor, unga kvinnor, pojkar, unga män och barn och unga som definierar sig på annat sätt. Det är högst troligt att det integrerade och tvärprofessionella arbetssättet som en MiniMaria-verksamhet innebär skulle skapa bättre förutsättningar för ändamålsenliga insatser, jämfört med förutsättningarna i dagsläget och jämfört med vad var och en av parterna själva skulle kunna stå för/åstadkomma för den enskilde. I Dalarna finns en bred enighet avseende behovet av, samt nyttan med, en MiniMaria-verksamhet.

Parter och avsiktsförklaringens syfte

Denna avsiktsförklaring omfattar Dalarnas femton kommuner och Region Dalarna. En avsiktsförklaring innebär inte att ett avtal kommit till stånd mellan Parterna. Den utgör däremot en förpliktelse att Parterna skall ha som syfte att arbeta fram ett förslag till en MiniMaria-verksamhet och att försöka få till stånd ett avtal. Parterna binds därför först när ett slutligt avtal undertecknas.

Avsiktsförklaringen gäller under förutsättning att samtliga ingående parter fattar likalydande beslut om avsiktsförklaringen.

Välfärdsrådet lämnar beslut om rekommendation till länets kommuner och Region Dalarna att fatta beslut om avsiktsförklaringen. Beslutet fattades vid Välfärdsrådet den 16 april 2024.

Avsiktsförklaringen ska godkännas av parternas respektive organ och varje part beslutar om ordningen för beslut om avsiktsförklaringen. Senast den 17 juni ska parterna ha fattat beslut om avsiktsförklaringen.